

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-03-13

Närvarande: f.d. justitierådet Hans Danelius, regeringsrådet Karin Almgren och f.d. kammarrättspresidenten Jan Francke.

Kvalificerad skyddsidentitet

Enligt en lagrådsremiss den 23 februari 2006 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om kvalificerade skyddsidentiteter,
2. lag om ändring i rättegångsbalken,
3. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
4. lag om ändring i lagen (2005:839) om ändring i lagen (2005:699) om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Joel Brorsson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Förslaget till lag om kvalificerade skyddsidentiteter

1 §

Paragrafen innehåller i realiteten en definition av "kvalificerad skyddsidentitet" och borde i enlighet härmed lämpligen formuleras på följande sätt:

”Med *kvalificerad skyddsidentitet* förstås i denna lag en skyddsidentitet som består av andra personuppgifter än de verkliga och som har förts in i statliga register eller i andra av statliga myndigheter utfärdade handlingar.”

2 §

För att markera att uppräkningsen i paragrafen är uttömmande bör – på samma sätt som i 3 § – ordet ”endast” tillfogas mellan ”får” och ”avse”.

3 §

Av språkliga skäl bör i punkt 2 ”motverka” utbytas mot ”försvåra”.

I samma punkt kan ordet ”dem” ge intryck av att det måste vara fråga om fler än en person. För att undvika en sådan tolkning föreslår Lagrådet att ”dem” ersätts med ”någon”.

4 §

Folkbokföring innebär enligt 1 § folkbokföringslagen (1991:481) fastställande av en persons bosättning samt registrering av uppgifter om identitet, familj och andra förhållanden som enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får förekomma i folkbokföringsdatabasen. De åtgärder som Skatteverket skall vidta till följd av ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet avser endast registreringsåtgärder i folkbokföringsdatabasen. Som också påpekas i lagrådsremissen (s. 45), grundar sig registreringen i folkbokföringsdatabasen inte på folkbokföring utan på ett beslut om tilldelning av kvalificerad skyddsidentitet. Enligt Lagrådets mening bör det direkt av första stycket 3 framgå att den registre-

ring som skall ske skall göras i folkbokföringsdatabasen. En anknytning direkt till denna visar också tydligare att det här inte är fråga om folkbokföring i egentlig bemärkelse utan enbart om en registreringsåtgärd. Lagrådet föreslår att punkten får följande lydelse:

”3. att Skatteverket skall registrera den kvalificerade skyddsidentiteten i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.”

5 §

Med hänsyn till karaktären och betydelsen av de beslut som skall fattas bör det enligt Lagrådets mening redan i lagen finnas uppgifter om beslutsmyndighetens sammansättning. Lagrådet föreslår att det i vart fall anges i förevarande paragraf att ordföranden och vice ordföranden i beslutsmyndigheten skall vara eller ha varit ordinarie domare. Enligt Lagrådets mening är det dessutom önskvärt att antalet ledamöter anges och att uppgift lämnas om de övriga ledamöternas kvalifikationer (t.ex. en ledamot med erfarenhet av folkbokföring och en ledamot med erfarenhet av sådan verksamhet som anges i 2 § 1).

9 §

Lagrådet föreslår att första stycket omformuleras på följande sätt:

”Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, skall beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre skall gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, skall beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.”

I andra stycket bör, för att terminologin skall vara densamma som i första stycket, "begränsa" ersättas med "ändra".

10 §

Andra stycket bör i enlighet med vad som föreslås beträffande 4 § första stycket 3 omformuleras. Av lagrådsremissen framgår att när något behov av sekretess för skyddsidentiteten inte längre finns skall i folkbokföringsdatabasen antecknas att uppgifterna har hört till en skyddsidentitet (s. 44). Detta bör enligt Lagrådets mening framgå direkt av lagtexten. Lagrådet föreslår att stycket får följande lydelse:

"När ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet som innehåller ett förordnande enligt 4 § första stycket 3 har upphört att gälla, skall Skatteverket, efter anmälan från beslutsmyndigheten, avregistrera den kvalificerade skyddsidentiteten. Om det fortfarande finns en sådan risk som anges i 3 § 2, får beslutsmyndigheten bestämma att avregistreringen skall anstå till dess att risken har upphört. När uppgiften att det som har registrerats i folkbokföringsdatabasen utgör en kvalificerad skyddsidentitet inte längre omfattas av sekretess enligt sekretesslagen (1980:100), skall Skatteverket, efter anmälan från beslutsmyndigheten, i folkbokföringsdatabasen ange att registreringen avser en kvalificerad skyddsidentitet."

12 §

Ordet "nödvändigt" på andra raden i denna paragraf hänför sig endast till 3 § 1. Med hänsyn till detta bör bestämmelsen omformuleras. Lagrådet föreslår att den får följande lydelse:

”En kvalificerad skyddsidentitet får användas endast i den utsträckning som det är nödvändigt enligt 3 § 1 och om det finns en sådan risk som anges i 3 § 2.”

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen

5 kap. 9 §

I andra stycket anges som ett villkor att ärendet rör en i annan stat beslutad skyddsidentitet. Denna formulering synes inte helt adekvat, och Lagrådet föreslår att den ersätts med ”om ärendet rör en brottsutredning som genomförs av en tjänsteman med en i annan stat beslutad skyddsidentitet motsvarande den som avses i första stycket”.

Lagrådet anser vidare att ordet ”försvåra” i detta sammanhang är att föredra framför ”motverka” och att formuleringarna i första och andra styckena också bör närma sig varandra på så sätt att första stycket avslutas med orden ”utan att det försvårar verksamheten hos den ansökande myndigheten”.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.